

Introitus:

Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu, jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost.

Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóne, po všechna pokolení. Haleluja. (Žalm 146, 5 – 7, 10)

Tu Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Slyšel jsem reptání Izraelců. Vyhlas jim: „Navečer se najíte masa a ráno se nasytíte chlebem, abyste poznali, že já jsem Hospodin, váš Bůh.““ Když pak nastal večer, přiletěly křepelky a snesly se na tábor. A ráno padala kolem tábora rosa. Když rosa přestala padat, hle, na povrchu pouště leželo po zemi cosi jemně šupinatého, jemného jako jíní. Když to Izraelci viděli, říkali jeden druhému: „Man hú?“ (To je: „Co je to?“) Nevěděli totiž, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je chléb, který vám dal Hospodin za pokrm. (Exodus 16, 11-15)

Zástup zůstal na protějším břehu moře. Druhého dne si uvědomili, že tam byl jen jeden člun a že Ježíš na něj nevstoupil společně se svými učedníky, ale že učedníci odjeli sami.

Jiné čluny z Tiberiady však přistály nedaleko místa, kde jedli chléb, nad nímž Pán vzdal díky.

Když tedy zástup shledal, že Ježíš ani jeho učedníci tam nejsou, vstoupili na ty čluny a jeli ho do Kafarnaum hledat.

Když jej na druhém břehu moře našli, řekli mu: „Mistře, kdy ses sem dostal?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto, že jste jedli chléb a nasýtli jste se. Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť.“

Řekli mu: „Jak máme jednat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal.“ (Jan 6, 22-29)

Protože Betlém je Dům chleba

Protože máme prostřený stůl chlebem a vínem, už druhou odpovědí na otázku: „Proč Betlém?“ bude odpověď: „Protože Betlém je Dům chleba!“ Už slyším odpověď: „Hmm, to bude zase nějaký teologický slalom!“ A „Proč by se o tom mělo mluvit?“ a nebo „V čem je ta důležitost pro dnešek?“ ptáte se správně.

Inu v tom, že o existenci, jak tomu i v modlitbě Otčenáše říkáme zkráceně „chléb vezdejší“, jde nám všem. Vždycky šlo, a více či méně jde naléhavě již nyní a ještě i půjde v následujících měsících a letech. Budeme si klást tedy vysoce aktuální otázky! A než budeme hledat odpovědi na základní otázku „Proč Betlém? Proč Ježíš v Betlémě?“ budeme se věnovat dvěma odpovědím z úst stvoření, které nám nabízí Bible. Stvoření – d'ábel (je jen stvořením) a lidé, zástup, jak je nazývá Bible. A pak se budeme zabývat jednou odpovědí Stvořitele. Jak jinak! Tam čekáme to nejpodstatnější.

Chleba až v první řadě

Proč Betlém? Proč Dům chleba? Nejprve odpověď d'áblova. Ten se dere ke slovu vždy první. A budu Vám číst krátký text z Lukášova evangelia (4, 1-4): „*Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti čtyřicet dní a d'ábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl. D'ábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb.“ Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem.“*

Ježíšovi, který se svým postem přiblížil nejnižšímu prahu nouze, nabízí d'ábel rychlé řešení.

Jednoduchá rada: *Jsi Boží Syn, popadni tady kámen a udělej z něj chléb! Ten potřebuješ v první řadě. Jsi-li Syn Boží, poradíš si jednoduše jako si poradil Bůh na poušti Sin!* Když d'ábel vykládá Boží slova, je to vždy špatně. Jak si poradí Ježíš s tímto d'ábelským výkladem textu, který jsme četli u Exodu hned na začátku?

Pán Ježíš mu odpovídá slovy ze stejných Mojžíšových knih: *Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli. Pokořoval tě a nechal tě hladovět, potom ti dával jíst mannu, kterou jsi neznal a kterou neznali ani tvoji otcové. Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.* (Deuteronomium 8, 2n) tedy nejenom chléb, ale vše, co jde z Božích úst! To je naše pekárna!

Evangelium není jednoduché a nezjednodušuje. Náš život je složitý, nemohu po vás ani po sobě nic jednoduchého chtít. Evangelium není jednoduché, spisy epištol¹ nejsou jednoduché. Proto Vám nabízím, abyste se ptali, formulovali svoje zmatky. Snažím se nemít jednoduchá řešení. Poslouchám vás a snažím se pochopit. Ptám se. A tak bychom to měli dělat. Mlčet a říct, že to kázání bylo moc složité, to nikam nevede. Tak, jak se bavíme před či po bohoslužbách, jak popisujeme to či ono, svoje radosti i bolesti, tak se bavme o Božím slově! (Nic mi nedělá větší radost, než se bavit s lidmi o Božím slově. Od toho tu jsem.)

Pán Ježíš ale odpovídá *prostě*, použije *prostou* logiku, která je nepochopitelná. Jistěže by mohl měnit kámen ve chléb, z kamení mohou být v jeho moci i lidé, jak řekl Jan Křtitel². Ale neudělá to, protože mu to radí špatný rádce, kterého není dobré poslouchat. Na rádci velice záleží! A neudělá to, protože *chleba není až v první řadě*, jak se dnes říká³.

I my máme prosté odpovědi, které se nám nechce hledat a pod ďábelskými radami je zaměňujeme za jednoduchá řešení.

Chceme divy!

Druhá odpověď je odpověď zástupů, které šly za Ježíšem. Byly to zástupy zázračně nasycené z pěti chlebů a dvou rybiček. Tito lidé se dokonce přeplavili přes to jejich vnitrozemské moře a hledali Ježíše na druhé straně Genezaretského jezera. Nemuselo jich být už tolik, kolik jich na druhém břehu nasýtil. Vlastně nevíme kolik jich jich bylo. Jestli ještě 500 či třeba jen 50. *Zástupy* neoznačují množství, ale styl myšlení.

A jaký styl myšlení? Vypráví se příběh, který myšlení *zástupu* dobře popisuje:

Holičovi v malém městečku se narodil krásný kluk. A on slavil. Svou oficiálně vymetl, vyzdobil a řekl si, že týden bude holit a stříhat zadarmo.

Ve středu přišel zamračený řezník. Žena jej podvádí, řemeslo mu nejde... A vlasy mu lezou do očí. Holič jej zadarmo nejenom skvěle ostříhal a oholil, ale rozpovídal a dal mu naději. Druhý den na klice krámku našel holič raneček plný jitrnic a na kartičce pár slov vděčnosti s přáním zdraví a pokoje.

Ve čtvrtek přišel pekař. A když jej zadarmo vystříhal holič z jeho chmur a starostí, v pátek ráno našel na okně své chaloupky ošatku a v ní tucet zlatých koblih a na kartičce s přáním k narození vděčné psaní od pekařky a pod jejím psaním také podpis pekaře.

V pátek ráno přišel obyčejný a nevýrazný člověk, vlastně ani nevíme řemeslo, na to se v tu chvíli nedostalo. Vypadal vesele, dělal vtípky, všemu rozuměl. Řeč byla obecná, povrchní, občas se zdálo, že ten člověk jemně holiče poučuje. Holič byl však opravdu nad věci, skvěle ostříhal a oholil a

1 *A vězte, že ve své trpělivosti vám Pán poskytuje čas ke spáse, jak vám napsal i náš milý bratr Pavel podle moudrosti, která mu byla dána. Mluvil tak o tom ve všech svých listech. Některá místa jsou v nich těžko srozumitelná a neučení a neutvrzení lidé je překrucují, jako i ostatní Písmo, k vlastní záhubě.* (2. Petrova 3,15n)

2 *Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání, a nezačínajte si říkat: ‚Náš otec jest Abraham!‘ Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení.* (Lukášovo evangelium 3, 8)

3 *Magdalena Souček, šéfkyně Americké obchodní komory, partner společnosti Ernst&Young nadepsala svůj text v HN Když jsou peníze až na druhém místě a vrací je až na místo, kam patří. Viz http://blog.ihned.cz/c3-39296780-YSouce_d-kdyz-jsou-penize-az-na-druhem-miste*

zadarmo popřál navrch krásný den.

V sobotu ráno otevřel holič svůj krámk a před ním již postávali tři lidé, dva muži a děvče. Hned na schodech mu ten nejstarší podává ruku takovým tím kapřím způsobem a představuje se, že je švagrem toho, co tu byl v pátek a hned dodá, že tohle, a míří ukazovákem na dalšího, je synovec Pepík a jestli byl pan mistr tak laskav, vzal taky ještě neterě Aničku...

Ti páteční a sobotní zákazníci přesně popisují to, co je míněno slovem *zástup*. K tomu můžeme postupně ten text z Janova evangelia 6. kapitoly dočíst od 30. verše dále: „*Řekli mu: „Jaké znamení učiníš, abychom je viděli a uvěřili ti? Co dokážeš?“* jinými slovy, ještě nestrávili dobrý chléb, který jim Ježíš zázračně nalámal, a už se ptají po něčem novém? Na to už není co říct... jejich slova nejsou jen zájmem o Boží pomoc, oni odpovídají na základní otázku po chlebu, po existenci, oni vykládají, co je psáno v Mojžíšových knihách, v Exodu, který jsme četli: „*Naši otcové jedli na poušti manu, jak je psáno: „Dal jim jíst chléb z nebe.“*“

Chtěli chléb zázraku dostávat stále. Ohlíželi se do minulosti a chtěli by aby *manna* z nebe padala stále a v Ježíšových rukou viděli naději na technologický růst. Z *manny* otcové museli péct, Ježíš lámal už pečené chleby! Jejich výklad slov z Exodu je tedy jasný.

A Ježíšova odpověď?

To je to, co je odpovědí i na naši základní otázku: „*Proč Betlém?*“: „*Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám, chléb z nebe vám nedal Mojžíš; pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“* a později dodává: „*Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe: kdo z něho jí, nezemře. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z tohoto chleba, živ bude navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa.“* (Janovo evangelium 6, 32-33 a 48-51)

Proč Betlém? Protože je Domem chleba a tím chlebem je Ježíš. A kdo jí ten chléb, má život věčný. A ty potřebuješ život věčný, potřebuješ vyřešit věci současnosti, budoucnosti i věčnosti. Pán Ježíš ještě jasněji říká proč Betlém – Dům chleba: Protože potřebuješ Mne, který jsem Tě stvořil a pro mne existuješ. Já jsem všechno, co potřebuješ. Mne musíš mít, i kdybys spoustu věcí poztrácel!

Nenech si základní věci vykládat ďáblem, mistrem jednoduchosti, ani zástupy, následovateli hloupého pokroku. Nech si vyložit nasycení svých nejzákladnějších potřeb tím, kdo jim rozumí. Ježíš říká: „*Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“* (Janovo evangelium 6,35) Uvěř v Pána Ježíše Krista, slož mu svůj život dnes, následuj ho a služ mu celou svou bytostí.

Pojďte, lámejme dnes chléb! A pijme víno!

Slovo na cestu:

Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, jak je psáno: „Rozdělil štědrě, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky.“ Ten, který „dává semeno k setbě i chléb k jídlu“, dá vzrůst vaší setbě a rozmnoží „plody vaší spravedlnosti“. Vším způsobem budete obohacováni, abyste mohli být velkoryse štědrí; tak povzbudíme mnohé, aby vzdávali díky Bohu. (2. Korintským 9, 9-11)

Alternativa:

Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše.

Spustí-li se lijavec nebo padá-li sníh z nebe, nevrací se zpátky, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou a úrodnou, takže vydává símě tomu, kdo rozsívá, a chléb tomu, kdo jí.

Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nenavráti se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.“ (Izajáš 55, 9-11)